

TFRS Yorum 6

ÖZEL BİR PİYASAYA KATILIMDAN DOĞAN YÜKÜMLÜLÜKLER - ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK ALETLER

GÜNCELLEMELER VE YÜRÜRLÜK TARİHLERİ

- “TFRS Yorum 6 Özel Bir Piyasaya Katılımdan Doğan Yükümlülükler - Atık Elektrikli ve Elektronik Aletler” Yorumu 31/12/2006 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için uygulanmak üzere 15/06/2007 tarih ve 26553 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.
- Sözü edilen Yoruma ilişkin herhangi bir değişiklik Tebliği bulunmamaktadır.

TFRS Yorum 6

Özel Bir Piyasaya Katılımdan Doğan Yükümlülükler - Atık Elektrikli ve Elektronik Aletler

İlgili Düzenlemeler

- TMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar
- TMS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar

Ön Bilgi

- 1 TMS 37'nin 17 nci Paragrafı, sorumluluk doğuran olayı, işletmenin söz konusu olayın doğurmuş olduğu yükümlülüğü yerine getirmekten daha gerçekçi bir seçeneğinin olmadığı, mevcut bir yükümlülük doğuran geçmişteki bir olay olarak tanımlar.
- 2 TMS 37'nin 19 uncu Paragrafı, karşılıkların sadece bir işletmenin gelecek dönem faaliyetlerinden bağımsız, geçmiş dönemde oluşmuş olaylardan kaynaklanan yükümlülükler için finansal tablolara yansıtılacağını ifade eder.
- 3 Atık aletlerin toplanması, işlenmesi, geri kazanımı ile çevresel olarak uygun şartlarda ortadan kaldırılmasını düzenleyen Atık Elektrikli ve Elektronik Aletler (AEEA) hakkındaki Avrupa Birliği (AB) Yönergesi, AEEA'ı yedeğe çekme yükümlülüğünün ne zaman muhasebeleştirilmesi gerektiği sorusuna neden olmuştur. Yönerge, 'yeni' ve 'eski atıklar' arasında ve evlerden çıkan kişisel atıklar ile evlerdeki kişisel atıklar dışındaki kaynaklardan gelen atıklar arasında bir ayırım yapmaktadır. Yeni atık, 13 Ağustos 2005 tarihinden sonra satılan ürünlerle ilgilidir. Bu tarihten önce satılmış olan bütün ev aletlerinin Yönergenin amaçları doğrultusunda, eski atığın ortaya çıkmasına sebep olduğu kabul edilir.
- 4 Yönerge, eski ev aletleri için atık yönetimi maliyetinin her Üye Devletin yürürlükteki mevzuatında belirtilecek olan bir dönem boyunca (ölçme dönemi) piyasada olan bu türdeki aletlerin üreticileri tarafından karşılanacağını ifade etmektedir. Yönerge, her Üye Devletin, üreticilerin oransal olarak, 'örneğin, aletlerin türüne göre pazardaki ayrı ayrı payları oranında', maliyete katkıda bulunacakları bir mekanizma oluşturacağını belirtir.
- 5 Bu Yorumda kullanılan 'pazar payı' ve 'ölçme dönemi' gibi birçok terim Üye Devletlerin yürürlükteki mevzuatına göre çok farklı şekilde tanımlanabilir. Örneğin, ölçme döneminin uzunluğu, bir yıl veya sadece bir ay olabilir. Benzer bir şekilde, pazar payının ölçülmesi ve yükümlülüğün hesaplanmasında kullanılan formül, farklı ulusal mevzuatlarda farklılık gösterebilir. Ancak, bu örneklerin hepsi sadece, bu Yorumun kapsamına girmeyen yükümlülüğün ölçülmesini etkiler.

Kapsam

- 6 Yorum; üreticilerin finansal tablolarında, AEEA hakkındaki AB Yönergesi uyarınca, eski ev aletlerinin satışına ilişkin olarak atık yönetimi yükümlülüklerinin muhasebeleştirilmesini düzenler.
- 7 Bu Yorum, ne yeni atığı ne de evlerdeki kişisel atıklar dışındaki kaynaklardan gelen eski atığı düzenler. Bunun gibi atık yönetimine ilişkin yükümlülük, TMS 37'de yeterince düzenlenmiştir. Ancak, eğer ulusal mevzuatlarda, evlerden çıkan yeni kişisel atık, evlerden çıkan eski kişisel atığın işlendiği şekilde işlenirse, bu Yorumda belirtilen ilkeler TMS 8'in 10-12 nci Paragraflarında belirtilen hiyerarşiye atıfta bulunarak uygulanır. TMS 8'de belirtilen hiyerarşi, aynı zamanda AB Yönergesinde belirtilen maliyet isnat modeline benzer bir şekilde yükümlülük getiren diğer düzenlemeler için de uygundur.
- 8 Bu Yorum ile, atık yönetimi maliyetlerine ilişkin olarak bir karşılığın muhasebeleştirilmesi için TMS 37'nin 14 (a) Paragrafı uyarınca yükümlülük yaratan olayı oluşturan AEEA'ı yedeğe çekme kapsamında;
  - Eski ev aletlerinin imalatı veya satışı,
  - Ölçme dönemi boyunca piyasaya katılım,

- Atık yönetimi faaliyetlerinin yerine getirilmesinde maliyetlerin karşılanması konularına açıklık getirilmesi amaçlanmaktadır.

Görüş Birliği

---

9 Ölçme dönemi boyunca piyasaya katılım, TMS 37'nin 14(a) Paragrafı uyarınca yükümlülük yaratan bir olaydır. Sonuç olarak, eski ev aletlerinin atık yönetimi maliyetlerine yönelik bir yükümlülük, ürünler imal edildiğinde veya satıldığında ortaya çıkmaz. Çünkü eski ev aletlerine yönelik yükümlülük, ortadan kaldırılacak ürünlerin üretiminden veya satışından ziyade ölçme dönemi boyunca piyasaya katılım ile bağlantılıdır; ölçme dönemi boyunca bir pazar payı olmadıkça veya pazar payı var oluncaya kadar bir yükümlülük yoktur. Yükümlülük yaratan olayın zamanlaması da atık yönetiminin gerçekleştirilmesi için faaliyetlerin yürütüldüğü ve ilgili maliyetlere katlanıldığı özel dönemden bağımsız olabilir.

10 “-”

Geçiş

---

11 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler TMS 8 uyarınca muhasebeleştirilir.